

Szerkesztőség és Kiadó-
hivatal Strada Iorga
(volt Jókai-uca) Nr.
10. Telefonszám 878.
Előfizetési ár egész évre
500 lej, félévre 280 lej,
negyedévre 150 lej, egy
hónapra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hir-
detések tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 157. szám

Ára számonként 2 lej
Csütörtök július 12.

MAI VILÁG

A Mai Világ az embé-
riség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentéteknek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért s a
népkisebbségek kulturá-
lis, gazdasági és politi-
kai egyenjogúságáért
száll sikra a betű erejével

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Holnap Bukarestbe érkeznek a kölcsönt adó francia bankárok

Ismét optimista hírek a stabilizációról — Amerikai szakértő érkezett a vasut,
a monopoliumok és a pénzügyminiszterium ujjaszervezésére — A parlament
összehívását a jövő hét végére várják

(Bucuresti, július 11.) A kölcsöntár-
gyalások állásáról megbízható forrásból
a következőket közölhetjük:

Bratianu Vintila miniszterelnök és
Charles Rist, a Francia Bank helyettes
kormányzója közötti tárgyalások során
utóbbi sajnálkozását fejezte ki, hogy fran-
ciaországi politikai életből kifolyó okok-
ból a román stabilizáció kissé megkésett,
ami meglehetősen kellemetlenségeket oko-
zott, különösen a kormánynak. A kölcsönt
most már, a kánikula idején, nem lehet
lanszírozni, de megteheti Románia is azt,
ami a lengyel és jugoszláv kölcsönökkel
történt, nevezetesen azt, hogy

a kölcsönszerződést most megkötöi és
feltételeit is nyilvánosságra hozza,
viszont a lanszírozást a külföldi pia-
cokon szeptemberre halasztja.

Ez az eljárás nem szokatlan, mert a ban-
károk gyakran tartják fenn maguknak
azt a jogot, hogy ők válasszák meg a lan-
szírozás legkedvezőbb időpontját.

Ami a kölcsönt adó bankárokat illeti,
Charles Rist kijelentette, hogy a dolgok
teljesen jól haladnak előre. A bankárok

holnap megérkeznek Bukarestbe

élükön Chevalierrel, a Banque de Paris
et de Pays Bas vezérigazgatójával, Char-
les Rist mindaddig Bukarestben marad,
amíg a bankárokkal befejeződnek a tár-
gyalások.

Igy állana a kölcsön ügye. Ami viszont
a stabilizációt illeti, kijelentette a Francia
Bank kormányzója, hogy bankja

hajlandó a kormánynak 300 millió
francia frankot utalványozni előlegül,

amely összeg arra a célra szolgál, hogy
a bankjegyalomány szaporíttassék. A
francia kormány értesítést kapott

az angol és olasz nemzeti bankok-
tól, hogy ilyen módon hajlandók tá-
mogatni a román stabilizációt,

ha ugyanis Románia csak abban az arány-
ban szaporítja bankjegykészletét, amely
arányban a stabilizációs valuták hozzá-
tényleg befolyának.

Hangsúlyozta Charles Rist, hogy

a Francia Bank rendkívül kívánatos-
nak tartja a Német Bank támogatá-
sának megnyerését.

Ennek következtében a kormány rövide-
sen újabb bizottságot küld ki Berlinbe,
hogy ismét megkísérlje a német bank-
kal való megegyezést. Hangsúlyozta a
Francia Bank kormányzóhelyettese, hogy
a Német Bank támogatásának megszerzése
nem elengedhetetlen feltétele a köl-
csönnek,

mert a Francia Bank enélkül is kész a
román stabilizációt támogatni.

A miniszterelnök kijelentette, hogy ő is
kívánja a Német Bankkal való megegye-
zést,

de annak feltételei rendkívül súlyosak,

a tárgyalásokat mindenesetre újból meg-
fogják kezdeni.

Ami a technikai tárgyalásokat illeti,
ezeket már szigorúan diszkrétan kezelik.
A fő probléma a következő: megindít-
ja-e a kormány a bankóprést és szapo-
ritja-e a bankjegyalományt pusztán a
Francia Banktól kapandó 300 millió
frankos előleg alapján, vagy pedig csak
akkor végzi-e el ezt az operációt, ha az
összes emissziós bankokkal sikerül
egyezséget kötnie a lej kurzusának sta-
bilizációjára vonatkozólag. A parlament
összehívására azonban mindenképpen sor
kerül, mert a bankjegyalomány szapo-
ritásához egymagában is törvényhozási
intézkedés szükséges.

Ha pénteken és szombaton végleg lét-
rejön a megegyezés a külföldi bankáro-
kkal Bukarestben, akkor a parlamentet
azonnal, mégpedig a jövő hét végére hiv-
ják össze. A kormány tagjai most már
ismét a legnagyobb optimizmussal be-
szélnék a kölcsönről és a stabilizációról,
amely pedig a múlt hét végén már szinte
meghíusultnak volt tekinthető. Szomba-

ton azonban a Francia Bank kormányzó-
ja Párisban megbeszélést tartott az an-
gol, olasz, holland és svájci nemzeti ban-
kok vezetőivel, akik hozzájárultak a ro-
mán valuta stabilizációjához. A német
Bank hozzájárulása hiányzik még. Azt a
hírt, hogy az amerikai csoport hozzájá-
rulását attól tette volna függővé, hogy
módosítja-e előzetesen a román kormány
a petróleum- és bányatörvényt, Buka-
restben megcáfolták.

Amerikai szakértő szervezi
újja a CFR-t

Harry L. Mosier newyorki vasuti
szakértő tegnap Bukarestbe érkezett,
hogy a CFR számvitelét új alapokra
fektesse. Valószínű, hogy az ő munkálatai
alapján lényegesen módosítani fogják a
vasuti törvényt. Valószínű, hogy a va-
sutak ujjaszervezésén felül az állami
monopoliumok, a pénzügyminisztérium
és más állami szolgálati ágak adminis-
trációját is.

Amundsen már csak kegyeletből keresik

Occionit meg lehetett volna menteni,
ha Nobile nem siet elsőnek

(Oslo, július 11.) A tengernagyi hivatal közlése szerint Amundsenért tovább-
folynak a kutatások. Norvég és francia hajók egész raja vesz részt a felderítő
munkában, de mindenütt a legnagyobb kilitástalanság és lemondás. A kutatást
most már csak a kegyelet készíti, hogy Amundsen holttetését megtalálhassák és
nagy nevéhez, a civilizációnak tett nagy szolgálataihoz méltóan temethessék el.

(Koppenhága, július 11.) Nuaalesundból érkező legújabb jelentések szerint
most öt hajó van utban, hogy Amundsen és kísérőit a jégen megkeressék. Az öt
hajónak négy repülőgép áll rendelkezésére. Babuskin orosz repülő, hír szerint,
azt a parancsot kapta Moszkvából, hogy Amundsen utáni kutatását szüntesse be.
Az aggodalom egyre jobban erősödik, hogy Sora kapitány, aki a szerencsétlenül
járt sri utazók főkutatására kutyszámokkal indult el, szerencsétlenül járt. Cap
Brunn közelében Sora kapitány írásbeli jelentését találták meg, amely június
22-ikével van keltezve és amely közli, hogy egy norvég vezető kíséretében június
21-én Foyu-szigete felé vették útjukat. Sora kapitányt Lützov-Holm hadnagy a
repülőgépről ledobott irás segítségével figyelmeztette a veszélyes jégviszonyokra,
Sora kapitány azonban nem vette figyelembe a jóakaratu figyelmeztetést.

Újabb Kingsbayból érkező jelentések szerint Lundberget azért mentették
meg elsőnek, mert Ceccioni már csütörtökön meghalt. A Spitzbergákon az az
általános vélemény, hogy

Ceccionit meg lehetett volna menteni az életnek, ha Nobile helyett őt men-
tették volna meg elsőnek.

Amikor Lundberg még ott volt, az Itália veszélybe jutott emberei között, az
expedíció tagjai már annyira gyengék voltak, hogy

nem tudtak segíteni a talaj kiegyengetésében,

hogy így a repülőgép leszállását lehetővé tegyék. Egyedül Biagi, a rádióállomás
kezelője mutatott még ellenállóképességet, azonban

ez is annyira lefogyott, hogy csontvázhoz hasonlított.

(Stockholm, július 11.) Egyik svéd
lap munkatársa beszélgetést folytatott
a Willier-csoport jégtáblájáról kimen-
tett Lundberg svéd repülőhadnaggal.
Lundberg szerint a Willier-csoport 2
emberének az elmúlt hat nap alatt leg-
többnyire nagyon rossz sorsa volt az
uszó jégtáblán. A testi és lelki szenvedé-
sek nagyon megviselték az olaszokat,
akik sokszor azt a meggyőződést keltet-
ték benne, hogy elmezavarodottakkal

van dolga. Az olaszok kedélyére depri-
málólag hatott az a tény is, hogy a jég-
tábla többször uszott szárazföldre köze-
lében, ennek ellenére nem tudták meg-
kísérni a partraszállást. Több napon
át a Foyu-sziget partját is csaknem köz-
vetlenül közelből látták. A svéd pilóta-
hadnagy előadása szerint a csoportnak
nem sok napra van élelmiszere s a ren-
delkezésükre álló készletek sem valami
különösen étvágygerjesztők.

Horváth Sándor dr. meghalt a fogházban

(Cluj-Kolozsvár, július 11. Saját tud.)
Sulyos viszontagságokkal teli életre tett
pontot a halál tegnapelőtt este. Dr. Hor-
váth Sándor, a Victoria-szalámigyár volt
igazgatója a kolozsvári törvényszék fog-
házában meghalt.

Horváth Sándort, akinek kiterjedt és
előkelő rokonsága van Kolozsváron, az
egész város jól ismerte. A Victoria-sza-
lámigyárban elkövetett csalásokkal
mintegy husz magánost és bankot káro-
sított meg súlyosan. Magyarországra
szökött, de háromnegyed évvel ezelőtt
letartóztatták és kiadták Romániának.
József főherceg családi ékszerével kap-
csolatban is elkövetett csalásokat, ame-
lyekért szintén elítélték.

A fogság szenvedései és hányatott
életének izgalmai súlyosan megviselték
az intelligens, jómódu bünsz egészség-
gét. Tegnapelőtt este a fogházban roz-
szul lett, előbb dörömbölni kezdett az
ajtón, majd lefeküdt a pricesre és meg-
halt.

Sulyos vasuti katasztrófa

(München, július 11.) A thürin-
giai Weimar közelében levő Berga
állomás vasuti kijárójánál tegnap
vasuti szerencsétlenség történt,
melynek mintegy 30 több és ke-
vésbé sulyos sebesültje van. A
sebesültek egyrésze furdővendég,
akik Weimar felől Berka-furdőre
szándékoztak utazni.

Felmentették a gyújtogatással vádolt dési autótulajdonost

(Dés, július 11.) Tegnap tárgyalta a
dési törvényszék, Bodea Augustin tör-
vényszéki elnök vezetése mellett Bicsak
István bethleni autóbustulajdonos gyuj-
togatási perét. Bicsak István azzal volt
vádolva, hogy ezelőtt egy félévvel ki-
gyulladt és elégett autóbustát ő maga
gyújtotta fel, hogy a biztosítási össze-
get felvehesse. A vád, mely a biztosítást
végző intézet által volt képviselve, állí-
tásának igazolására azt hozta fel, hogy
a biztosítás megkötése két héttel a tü-
zeset megelőzőleg történt. Tizenegy ta-
nu és több szakértő vonult fel és a ta-
nuvallomások, valamint a szakértők iga-
zolták Bicsak védekezését, amely szerint
a tüzet a gyújtó kigyulladás idézte elő.
Bicsakot felmentették a vád alól, aki
megindította az eljárást a rágalmozó
biztosítóintézet ellen.

Merénylet a moszkvai titkosrend- őrség palotája ellen

(Berlin, július 11.) A Wolff távirat-
iroda ravali jelentés alapján közli, hogy
a G. P. U. moszkvai palotája elleni bom-
bamerényletet két ellenforradalmár, volt
gárdatiszt követte el. A robbanások
után mindkét tettes menekülni igyeke-
zett. Az egyik gárdatisztet a szovjet
karhatalmi közegei menekülés közben le-
lőtték, a másik eltűnt. A merénylettel
kapcsolatban a G. P. U. számos letartó-
ztatást eszközölt.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR

Szerda: Az utolsó bölény. (Francia bohózatújdonság. Mozihelyárak: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 360.)

Csütörtök: A levél. (Angol bűnügyi drámai újdonság. Poór Lili és Janovics Jenő dr. fellépésével. Mozihelyárak: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 361.)

Péntek: Hókuszpókusz. (Újdonság először. A budapesti Vigszin az óriási sikerű újdonsága. Curt Götz híres komédiája, Karinthy Frigyes fordításában. Sorozatszám 362.)

Szombat: Hókuszpókusz. (Újdonság 2-odszor. Sorozatszám 363.)

Vasárnap délután 6-kor: Marika. Mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 364.)

Vasárnap este 8^{1/2}-kor: A cárnő. Délutáni mérsékelt helyárakkal. Poór Lili fellépésével. Sorozatszám 365.)

Hétfő: A templom egeré. (Újdonság 4-edszer. Mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 366.)

A műsorra tűzött összes előadások jegyei előre válthatók délelőtt 9-től 1-ig és délután 2 órától 9 óráig.

A SZINHÁZI IRODA HIREI

Hókuszpókusz. Az idei évad legragyogóbb komédia újdonsága, amelynek sikere haldokló színházakat támasztott életre: Curt Götz Hókuszpókusz-a, amelyet a Karinthy Frigyes mesteri fordításában a budapesti Vigszínház is nagy diadallal mutatott be. A Hókuszpókusz-nak pénteken este lesz az első s szombaton este a második előadása.

Különleges, bizarr, végtelenül mulatságos darab a Hókuszpókusz. Csupa ötlet, csupa eszlem, csupa finomság. Szerzője Curt Götz, egy német színész, akinek a nevét ez a darab a világhírnév számára kapta. A csőd előtt álló német színpadokat ez a darab mentette meg, mert olyan sikere volt, hogy a legkisebb városokban is sorozatos előadásokat ért meg. Magyar nyelvre Karinthy Frigyes fordította s ez biztosította annak, hogy semmi sem sikkadt el az eredeti darab ötleteiből, semmi sem hamályosult el az eredeti darab ragyogó műzjátékából. Budapesten a Vigszínházban adták elő a Hókuszpókusz s a közönség az első szótól a függöny utolsó legördüléséig végigkacagta a darabot. Nálunk a főszerepekben Petrőczy Alóceval, Kemény Lászlóval, Mihályfival, Tóth Elekkel, Hoykóval adják.

Utolsó Bölény és Lovel mozi-helyáras esti előadások. Szerdán este a legkacagatóbb párisi bohózat az Utolsó bölény kerül színre. Csütörtökön este pedig az izgalmas cselekményű angol detektív-történet, a Lovel fog színrekerülni a vezető szerepekben Poór Lilivel, Janovics Jenővel, Mihályfival, Kemény Lászlóval, Hoykó Ferencsel, Tóth Elekkel. Ugy a szerda esti, mint a csütörtök esti előadást mozi-helyárakkal tartják meg, úgy, hogy a földszinti zsölyve a legelső sorban is mindössze 50 lejbe kerül.

Cárnő vasárnap este olcsó délutáni helyárakkal. Vasárnap este a leghatásosabb magyar dráma, a világhírű Cárnő kerül színre a címszerepben Poór Lilivel. Ezen a vasárnapi estén kivételesen a délutáni mérsékelt helyárak érvényesek.

Löwenstein bankár olyan hatalmas életbiztosításokat kötött, hogy miatta több angol biztosítóintézet jut zavarba

A dunai államok vasutait akarta kibérelni közvetlenül halála előtt a tragikus véget ért belga bankár

(Páris, július 11.) Amint előrelátható volt, Löwenstein bankár halála, illetve eltűnése egyre nagyobb hullámokat ver az európai piacon.

A párisi L'Intransigeant jelentése szerint Löwenstein olyan nagyarányú életbiztosításokat kötött, hogy netáni halála több nagy angol biztosító intézetet a legnagyobb zavarba hozott.

Miután ezeknek a hatalmas összegeknek a kifizetése hatalmas teherként jelentene számukra, egyöntetűen elhatározták, hogy a hatóságoktól a legerélyesebb és legszorgalmasabb vizsgálatot fogják követelni, egyben saját hatáskörükben is mindent elkövetnek, hogy az egyre rejtélyesebbé váló halálesetre fényt derítsenek.

(Bécs, július 11. A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől.) Löwenstein Albert az utóbbi időben, a Mai Világ bécsi szerkesztőségének értesülései szerint, a dunai államok vasutainak kibérlésével foglalkozott. Ezt a tervet Löwenstein az amerikai Morgan-bankháztól sajátította ki, amelynek megbízottja ez év tavaszán tárgyalásokat folytatott Prágában a csehszlovák államvasutak bérbevételére vonatkozólag és

Negyvenkét hajléktalan család erőszakkal beköltöztött egy bérházba

(Bécs, július 11.) Negyvenkét hajléktalan család a város most épülő bérházába erőszakkal beköltöztött. A hajléktalanok a rendőrség és városháza előtt demonstráltak és hangos lármával és kiáltozással követelték maguknak lakást. Éjjelkor megnyitották részükre az új bérházat, hogy a további botrányokat elkerüljék.

Meggyilkolták a tiranai jugoszláv követet

(Belgrád, július 11.) Egy Szkutariból késő éjjel érkezett távirati jelentés folytán közli a Politika, hogy Mihajlovics Sztanoje, tiranai jugoszláv követet meggyilkolták. Podgoricából megerősítik a je-

tapogatózott Bécsben, Budapesten, Bukarestben és Belgrádban is.

Ezek a tárgyalások akkor nem vezettek eredményre, a dunai államok nagy része stratégiai okokból visszautasította Morgan ajánlatát. A nyár elején a tervet Löwenstein Albert kapta fel és nemzetközi részvénytársaság alapítását vette tervbe. Ez a részvénytársaság

ajánlatot tett volna a csehszlovák, osztrák, magyar, román és jugoszláv vasutak kibérlésére,

amelyek Löwenstein koncepciója szerint egységes kereskedelmi irányítás alatt a tarifák emelése nélkül olyan nagy jövedelmet hajtanának, hogy a részvénytársaságnak módjában állana az egyes utódállamoknak a jelenlegi bevételnél lényegesen magasabb bérleti összegeket fizetni

Mozgositás esetén a forgalom irányítása vissza szállt volna az illető kormányokra.

Löwenstein a nyár végén, legkésőbb az ősz elején szándékozott a dunai utódállamok kormányaival közvetlen tárgyalásokba lépni. Váratlan halála ezt a nagy-szabású tervet most újból megghusította, hacsak nem akad más pénzfejedelem, aki megpróbálkozik a megvalósítással.

Nem alakít kormányt a berlini jugoszláv követ

(Belgrád, július 11.) A kormányválság kialakulása lassan halad előre. A kombinációkban egy semleges választási kormány eshetősége magaslik ki. A király tegnap kihallgatáson fogadta Marinkovics

belügy- és Hadzsics hadügyminisztert, valamint Sztanojevics Acát. Pozitív döntések eddig még nem történtek. Megcáfolják azt a hírt, hogy Balugdzsics berlini követet Belgrádba rendelték volna.

Apja és anyja segítségével megölte a férjét

A feldarabolt hullát kivitték a sínekre, hogy szerencsétlenséget szinleljenek

(Pancsova, július 11. Saját tud.) A nagybecskerek-elibunári vonalon vizsgálatot tartó baktek a töltésen szétszórt embertestrészeket talált. Felfedezéséről jelentést tett a csendőrségnek, ahol rövidesen megállapították, hogy a feldarabolt hulla Brlovan Mojszi teleusi gazdával azonos.

A gyanu a feleségére hárult, akivel köztudomásúlag rossz házasságot éltek és veszekedések, verekedések napirenden voltak náluk. A csendőrség gyanúját alaposan megerősítette az a tény, hogy egy megtalált hulla részei, mint a vasútvonal teljesen vértelenek voltak.

Az asszony eleinte mindent tagadott,

később megtört és kimerítő vallomást tett. Bevallotta, hogy a gyilkosságot apja és anyja segítségével ő követte el. Brlovant baltával leütötték, aztán megmosták, felöltöztették ünneplő ruhájába és így felöltöztetve szét darabolták, a hullarészeket pedig kiszorták a vasúti töltésre. Hogy az így szinlelt vasúti elgázolást még valószínűbbé tegyék, tehencit is kivitték a vasúti töltés mellé, mintha az elibunári vásárról való hazatérése közben érte volna vasúti szerencsétlenség. Az asszonyt és szüleit vallomása után letartóztatták és mindhármukat beszállították a pancsovai ügyészséghez.

MOZIVILÁG

Nyári mozi

A nyári szezonnak meg vannak a maga sajátosságai, amelyet nemcsak a kereskedelmi és ipari ágak igyekeznek előnyükre kihasználni, de azok is a nyári szezonnak megfelelően formálják aktivitásukat, akik a társadalmi élet összefogó kapcsolatait tartják fenn. A mozgóképszínházak is egy ilyen társadalmi alakulatot képeznek és ezért érthető is, ha modus vivendi-jüket azoknak az igényeknek megfelelően irányítják, amelyekért tulajdonképpen vannak.

A mozgó szempontjából a nyári szezonnak legfőbb hátránya, hogy a fülledt, meleg a teremben különösen pedig este, elviselhetetlenné válik olyannyira, hogy a legrajongóbb közönség is szívesebben lemond a film élvezetéről, csak hogy ne kényszerüljön órákat fülledt teremben eltölteni.

Külföldön a tikkasztó nyári hőség ellen úgy védekeznek, hogy ha nem is az összes, de legalább az esti előadásokat szabad ég alatt rendezik. A nyugati minta Kolozsváron is kapóra jött, mert mint jelentettük, a Select-mozgó igazgatósága elhatározta, hogy az esti előadásokat a városháza udvarán levő Grand szabad mozgóban tartja meg a nyári szezon időtartama alatt.

A nyári mozi felbecsülhetetlen értékét a Select-Grand mozgók néhány napi előadásai igazolják. A közönség szívesebben áldozza fel estéjét a filmért, mert akkor, amidőn élvezi a művészetet, ugyanakkor szabad levegőn van s nem pedig fülledt szobában. A két mozgó aktivitásának összekapcsolását igen örövendetes tényként regisztrálhatjuk, mert a Select-mozgó műsora, amely eddig is a lehető legválogatottabb filmalkotásokból tevődött össze, teljes mértékben garancia arra nézve, hogy a kombinált előadások a közönség meglegedésére jó programmal és jó vezetés mellett fognak lefolyni. Ennyit a kolozsvári nyári moziról, amelynek részletes ismertetését személyes tapasztalatok alapján lehet csak eljáratni.

Tennis-nadrág

I-a. drill Lei 540.-

Trench-coat

Lei 3400.-

NEUMANN M.

férfi- és fiuruhaár-
háza Cluj, P. Unirii 14

Szerviz vásár!

Karlsbadi a'édítő szerviz 950 L
Karlsbadi kővés szerviz 280 L
Karlsbadi csésze párja 21 L
6 személyes metszeti üveg-szerviz 180 L

Fischer

üvegudvar
CLUJ

HIREK

— Eltemették a meggyilkolt tábornokot. Szófiából jelentik: A tragikus végű Protogerov tábornokot, akit Szófia fő-utcáján eddig ismeretlen automobilos merénylek lőttek, tegnap temették el fényes pompával. Rengeteg koszorút helyeztek el ravatalára, köztük a királyné koszorúját is. A temetést kísérő tömegben rengeteg politikai, katonai és polgári notabilitás vett részt.

— A csehszlovákiai német politika krízise. Prágából jelentik: Rosche dr., a csehszlovákiai német nemzetiek exelnökének mandátumáról való lemondása cseh politikai körökben nagy szenzációt keltett. Rosche követelte, hogy frakciója kimondja a pártönkivüliséget, ellenben lemond mandátumáról, de pártja elutasította.

— Párisban reklamozzák az amerikaiak könnyű válását. Mint párisi tudósítónk jelenti: az élelmes franciákat illeti a dicsőség a legújabb panama, a válási panama feltalálásáért. A washingtoni külügyi hivatal panaszkodott, hogy már a Onay D'Orsay-n reklamozzák az amerikaiak könnyű válását. Az igazságügyminiszter erre szigorú vizsgálatot rendelt el és a vizsgálat eredményeképp rájöltek, hogy nagyszámu bírósági tisztviselő külföldieknek, de főleg amerikaiaknak ellenszolgáltatás-kért törvényellenesen megkönnyíti a válást. Eddig tíz magasabb tisztviselő ellen indult meg az eljárás.

— Megnyílt az iparostanoncok munkakiállítása. Vasárnap, július hó 8-án megnyílt a kolozsvári Dr. C. Anghelcsu gimnázium emeleti részén Strada Cogălniceanu (Farkas-ucca) 9. szám az iparostanoncok munkakiállítása, mely mindennap délelőtt 10—12 és délután 4—7 óra között díjtalanul megtekinthető. A bezárás július 15-én délután 4 órakor lesz. Állandó rádiófelvétel!

— Egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélte a váradi törvényszék Giurgiu kolozsvári ügyvédet. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék ítélte Giurgiu doktor kolozsvári ügyvéd rágalalmazási perében, aki tudvalevőleg a Schultze-Misnajevszki-perrel kapcsolatban azt a kijelentést tette Filipescu szavazó bíróról, hogy a tárgyalás menete alatt szunyokált és regényt olvasott. A törvényszék bühönsnek mondotta ki Giurgiu dr.-t rágalalmazás vétségében és ezért egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélte, tekintettel azonban büntetlen előéletére, a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott ellenben felebbezett.

— Cimek eltiltása Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A képviselőház ma foglalkozott a rendjelekkkel, címekkel és kitüntetésekkel foglalkozó törvényjavaslattal. A törvényjavaslat elő akarja írni a címer, nemesség és idegen kitüntetések viselésének eltiltását, illetve utóbbiért maximálisan huszezer korona fizetendő, bizonyos esetekben azonban elengedi a javaslat ez összegnek fizetését.

— Elköltözés miatt complete hálószoba, két ingaóra, rézágy, éjjeliszekrényvel, két mahagoni szekrény, lószőrmatracok, bicikli, 2 lábszák, konyhaedény, seslontakarók jutányosan eladó. — Str. Tebei (Sándor László-u.) 8.

Mirjam

a híres jónő még csak július 15-ig tartózkodik Kolozsváron. Saját érdekében keresse fel Vár-ucca 3. szám alatti lakásán

Rettenetes szerencsétlenség Újpesten

Felrobbant egy ház és száznegyven mázsa borsó fetepte el a munkásokat
Eddig három halottat húztak ki a romok alól

(Budapest, július 11.) Tegnap délután az Angyal-földön a Figyelő- és Gömb-uccák sarkán hatalmas robbanás reszkettette meg a városnegyedet. A robbanás következtében az utcasarok egyemeletes háza összeomlott s a romok maguk alá temették a ház lakóit. A katasztrófának kénsav-robbanása volt az okozója, amely úgy állhatott be, hogy a ház pincéjében dolgozó nem-szakmunkások tömény-kénsavba vizet öntöttek. A mentők nagy apparátussal vonultak ki a szerencsétlenség színhelyére, három mentőautóval és kilenc orvossal, de szűkséggé vált a tűzoltóság kivonultatása is, hogy a romok közül a katasztrófa áldozatait kiáshassák. Este hat óráig három halottat, névszerint Stahl Dezsőné, Egyedi Róza háztartási alkalmazottat és Kaszás István kereskedőt holtan húzták ki a romok alól. A pincében dolgozott munkások holttestét még nem találták meg, mert a romhalmoz eltakarítása csak lassan mehet végbe.

Kétségtelenül bizonyos, hogy a munkások is halottak, mert ha a romok nem nyomták volna agyon őket, számukra még külön halálveszélyt jelentett a pincében felhalmozott száznegyven métermázsas borsó, melyet zsizsiktól kénsavval kellett megtisztítani.

Anyja és lánya szerelmi harca a dési törvényszék előtt

(Dej-Dés, július 11. Saját tudósítónktól.) A törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta az erőszakos nemi közösüléssel vádolt Morar Simon mavau községbeli gazdaleány bűnperét. A legényt azzal vádolták, hogy kétszer erőszakot követett el Jucan Mária 14 éves leányon, aki te-

herbe is esett, de a magzat nem bizonyult életképesnek. A vád tenui a legény ellen vallottak, a leány azonban mellette s elmondta, hogy anyjának is viszonya volt azelőtt a legénnyel és ezért jelentette fel őt anyja. A bíróság felmentő ítéletet hozott.

Öt elíteltet kivégeztek Moszkvában?

(Varsó, július 11.) Rigai jelentés szerint a Donec-vidéki Schacht-perben elítelt 11 orosz közül 6-nak a halálos ítéletét börtönbüntetésre fogják átváltoztatni. Börtönbüntetésük jól informáltak közlése szerint legalább 10 évre fog ter-

jedni. A jelentés közli, hogy a többi 5 halálos ítéletet tegnap a legnagyobb titokban állítólag végre is hajtották. A hírek ezt a részét fentartással kell fogadni.

Betörő a Néprajzi Múzeumban

(Cluj-Kolozsvár, július 11. Saját tud.) Andrei Oros, a Néprajzi Múzeum gondnoka és felügyelője feljelentést tett a központi rendőrségen Victor Gava buzáui lakos ellen, hogy az bemászott a múzeum irodájának ablakán és onnan több értékes tárgyat elloptott. A lopott

tárgyak között több olyan is van, amely a múzeumban tartozik és ebből a szempontból nagy értéket képvisel. A rendőrség bevezette a nyomozást, de még eddig nem sikerült a tettes Gava nyomára jutni.

— Kerttulajdonosok egymás ellen. A rendőrség bünygyi osztályán értesülünk, hogy Bendi János, a Barabás-kert tulajdonosa tegnap feljelentést tett ott a közismert Kacsó-kert tulajdonosa ellen, lopási kísérlet címén. A feljelentés szerint a Kacsó-kert tulajdonosa a szomszédos Barabás-kertből több tárgyat akart volna suttymban eltulajdonítani, amit az egyik alkalmazott észrevett és megakadályozott. A feljelentés alapján megindították az eljárást a Kacsó-kert tulajdonosa ellen.

— A svájci képviselők Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnap nagy vascsorát adott az egységspárt a Pesten tartózkodó svájci képviselők tiszteletére. Vass József helyettesminiszterelnök üdvözölte a vendégeket. Az ezidei Szent István napon diszelszadás lesz az Operaházban, melynek keretében Magyarország nemzeti művészei fognak szerepelni.

* Letörtük a drága kottaárakat. Vegyen kottát nálunk. Hegedüs kottásbolt Oradea-Nagyvárad.

— Véres verekedés a Regina Maria (v. Deák F.) uccán. Titi Bernát és Marcu Mihály kolozsvári lakosok feljelentést tettek a rendőrségen Aurel Guga és Duma N. ellen, hogy azok őket az éj folyamán a Regina Maria-uccán megtámadták és véresre verték. A két véresre vert fiatal ember levetette ruháját és megmutatta, hogy karján cefatokra van verve a hus. A rendőrségen előállították a verekedőket, akiknek vallomása szerint részegségükben követték el az inzultust és azzal mentették magukat, hogy nem tudták mit cselekszenek. A rendőrség megindította ellenük az eljárást.

— A nemzetközi forgalmi kongresszus. Gensből jelentik: A nemzetközi forgalmi konferencia 8 napi ülésezés után befejezte tanácskozásait. A konferencia ajánlja a Népszövetségnek, hogy fogadtassa el a tagállamokkal az egyezményt a kereskedelmi kapcsolatok és a nemzetközi áruforgalom szabadsága érdekében.

— Nemzeti ünnep a német köztársaság kikiáltásának napján. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés tegnapi ülésén a kormány beterjesztette augusztus 11-ének nemzeti ünneppé avatásáról szóló javaslatát. A kifejlődött vitában az összes pártok részéről felszólalások történtek. A kommunisták szónoka azt követelte, hogy a nemzeti ünnepnap a dolgozók ünnepnapja, május elseje legyen. A birodalmi gyűlés többsége magáévá tette a kormány javaslatát s így az törvényerőre fog emelkedni. A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága Scheidemann elnöke alatt a Kellog háborúellenes paktumtervezetét tárgyalta le. A külügyi bizottságban a legrokonszenvesebb hangon szóltak a javaslatról és azt a kormánynak kedvező döntésre ajánlották. A porosz tanácsgyűlés tegnapi ülésén megválasztották az új elnökséget. Bartl lett az elnök, Waldeck és Von Krooth alelnökök. A tartománygyűlés megszavazta a vízvezetékcsatlakozás segélyezése ügyében benyújtott javaslatot.

— Öngyilkos munkásleány. Tegnap telefonon hívták ki a mentőket a Lucaci-ucca 9. számú házhoz, ahol Berki Mariska, egy kolozsvári munkásleány öngyilkosságát követett el. Berki Mariska nagymennyiségű morfolugoldatot ivott és aggasztó állapotban szállították kórházba. Az öngyilkos lány levelet írt, amelyben öngyilkosságának okául szerelmi csalódását hozza fel.

— Vakmerő börtöndlopás a Nagyvárad—kolozsvári utvonalon. Deák Lajos, debreceni lakos, magyar állampolgár, jelentést tett a vasuti rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Nagyvárad—kolozsvári utvonalon ellopták utibörtöndjét, amelyben huszezer lej értékű ruhanemű, 150 pengő készpénz és az utlevele volt. Deák Lajos, aki Kolozsvár felé igyekezett, a hosszú uttól fáradtan alig pár percre elszundikált és amikor rövid bóbiskolásából felébredt, abban a kellemetlen meglepetésben részesült, hogy értékes utibörtöndje hiányzott. A rendőrség bevezette a nyomozást és bizonyos irányban már eredményeket is ért el, úgy, hogy rövidesen remélni lehet a vakmerő tettesek kézrekerítését.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

BANKHELYISÉG

teljesen modernül felszerelve, kényelemmel berendezve, a város központjában
KIADÓ

Felvilágosításokkal Constantin Rosin ügyvéd, Cluj, Piața Unirii 22 szolgál

HÖLGYEIM!

A legszebb filcujdonások megérkeztek minden színben és minden árban

SZABÓ RÓZSIKA kalapüzletébe

Filcalakítások egy nap alatt a legolcsóbban készülnek. Figyelmez kiszolgálás, olcsó árak — Szives partifogást kér

SZABÓ RÓZSIKA
CLUJ, Str. Reg. Ferdinand 25.
Főpostával szemben.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy az ellenzék meg fogja lépni a stabilizációs terv végrehajtása és szöveg sem fog tudni jutni, ha sikerülni fog.

— Na nem éppen nagyon. Kohn meghívta Grünt ebédre. Mielőtt az ételt behozták, betöltött neki egy pohár bort.

„Na, — mondta neki — mit szölsz Samu ehhez a borhoz?”

Grün a szájába vett egy kortyot, ide-oda öblögeti a szájában, azután mikor lenyelte, így szól:

„Hát tudod, ez bornak egy kicsit vizes, vianek pedig nagyon boros.”

— Isten ments, én nem akarok a borhamistásról szóló törvénnyel összeütközésbe jönni, mert azt is Bratianu Vintila csinálta.

— Na de, Pancser ur, hogy van az, hogy a kölcsön meghiusulását az ellenzék úgy fájlalja és a kormány saját pedig most már olyan hangokat zenget, szerencse, hogy nem csinálták meg a kölcsönt.

— Egyszerű az eset. Grün az irrodájába várja Blaut, akivel üzleti megbeszélés lenne. Egyszerre megszólal a telefon:

„Itt Blau beszél. Kedves Grün ur, nem tudok odamenni. Borzasztó szerencsétlenség történt velem. Képzeld, elgázolt a villamos és levágta az egyik lábamat.”

Grün ijedten kérdi:

„Melyiket? Az egésséget?”

„Nem, a reumát.”

„Hát akkor mit panaszodik.”

— Tessék már mondani, a kölcsön is reumás volt?

— Láthatja az örömről, hogy leampuálták.

— Mondja, Pancser ur, miért támadják a CFR igazgatóságát, mikor elégáns villanyvonatokat akar beállítani?

— Schwartz álarcosbálba indul a feleségével. Schwartzné egy hihetetlenül elégáns, de mélyen dekoltált ruhát vesz magára. Alig érnek a bálba, egyszerre három ismerős ugrik eléjük:

„Kézét csókolom nagyságos asszony!”

Schwartzné elcsudálkozik:

„Ezt én nem értem. Alarc van rajtam és mégis mindenki megismer.”

Schwartz dühösen kiabálja:

„Ugy kell nekéd! Mondtam, hogy ne vegyél fel ilyen kivágott ruhát.”

— Szóval hiába veszi fel a CFR az elégáns villanyvasutait, mégis megismerik?

— De mennyire és ebben maradunk...

— Mit kell tenni, hogy ismerjék meg az embert?

— Ha valaki úgy néz ki, mint maga, Fischbein László Főter 29. alatti divatüzletében vásároljon és akkor ammyira elégáns lehet, hogy senki sem fogja felismerni.

— Igaza van és ebben maradunk...

— Ha takarékoskodni akar, fűszer és csicmege szükségletét Nagy Kálmánnal Sír. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezzze be. Friss töltésű ásványvizet. Naponta friss tea vaj.

A kolozsvári tábla kimondotta, hogy az adókiivetésnél a nem illetékezett lakbérszerződéseket is figyelembe kell venni

Fontos elvi jelentősége van a határozatnak

(Cluj-Kolozsvár, július 11. Saj. tud.) Városszerte általános megdöbbenést keltett a háztulajdonosok között, hogy az adókiivető bizottságok a házbéradó kiadásánál csak azokat a bérleti szerződéseket vették figyelembe, amelyek szabályszerűen illetékezve voltak. Azokban az esetekben — és ezek igen nagy számban voltak, — ahol a szerződéseket annak idején nem mutatták be lebélyegzés és illetékezés végett,

a házbérlőjévedelmet egyszerűen becsülés útján állapították meg

s ezen az ingatag alapon horribilis adókkal rótták meg a háztulajdonosokat.

Ilyen esete volt Vetter von der Lillie grófnőnek, a Newyork-szállóval szemben lévő Iorga-uccai (v. Jókai-ú) bérpalota birtokosának is. Az adókiivető bizottság

csekély 2 millió lejre becsülte fel a bérpalota jövedelmét

és ennek megfelelőleg horribilis adót vetettek ki reája. A bizottság leszögezte, hogy csakis a pénzügyigazgatóságnál láttamozott lakbérszerződéseket veheti figyelembe.

A grófnő a táblához felebbezett a döntés ellen, amely Xantopol dr. ügyvéd előterjesztésére

megsemmisítette az adókiivető bizottság határozatát

és 80 ezer lejben állapította meg a grófnő adóját. Kimondotta a tábla polgári tanácsa, hogy

az adókiivető bizottságnak tekintetbe kell vennie a pénzügyi hatóságok által nem láttamozott lakbérszerződéseket is,

mert az adót mindig a tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.

A tábla fontos elvi jelentőségű határozata jogerőre emelkedett.

A vörösnapi fiaskója miatt lemond a csehszlovákiai kommunista vezetőség

(Prága, július 11.) A parlament klubhelyiségeiben a kommunista párt tegnap reggeltől estig tartó tanácskozást tartott. A tanácskozás egyetlen pontjaként a hatodikán megtartott vörösnapi fiaskója szerepelt. A tárgyalások eredményéről a sajtót nem informálták, annyi azonban kiszivárgott, hogy a párt vezetősége egy-

hangulat rövidesen lemond.

Ezzel egyidejűleg érkezik Moszkvából a jelentés, hogy az ugyancsak most üléselő internacionálé bevárja a csehszlovák területi kommunisták határozatait és csak azután fog foglalkozni a prágai eseményekkel.

SPORTVILÁG

A Rapidverő Bástya Romániában

A jóképességű magyar proficsapat, a szegedi Bástya a Rapid fölött aratott vasárnapi bécsi győzelmével egyszerre maga felé fordította Európa futballhőseinek figyelmét. Az új erők szerződötetésével lényegesen megerősített kintinó proficsapat lejárásáért egyszerre több külföldi egyület állt sorompóba. A temesvári Kinizsi nemzetközi tekintélyére jellemző, hogy az Ujpestet verő pompás temesvári együttesnek máris sikerült megállapodni a Bástyával, mely megállapodás értelmében e hó 28-án a Temesvári Athletikai Clubbal, 29-én pedig a Kinizsivel játszik Temesváron egy-egy mérkőzést.

Az országos nemzeti bajnokság középdöntője

Vasárnap kerül lebonyolításra az országos nemzeti bajnokság középdöntője. A brassói Coltea a kisenevi Mihail Vitteazul-lal, a Romániát imponáló fölényvel verő Jiul pedig a szebani Soimi kintinó együttesével kerül össze. A mérkőzések valószínű győztesei a Coltea és a

Berkessyvel megerősödött Jiul és így ezuttal kettőjük között fog eldőlni az országos bajnokság sorsa.

Az első országos uszóverseny Kolozsváron

F. hó 15-én, vasárnap az Universitatea rendezésében kerül lebonyolításra az első országos uszóverseny. A versenyt az átalakított strandon fogják megtartani és a már beérkezett nevezések után itélve igen nívós küzdelmekre van kilátás.

Az ifjúsági- és szeniorversenyek után Kolozsvár és Nagyvárad vízipóló válogatottjai mérkőznek. Előreláthatólag ezuttal a hatalmasat fejlődött kolozsvári együttes győzelmével fog végződni a két város reprezentatívainak a találkozása.

A KKASE boxolói Szamosujváron

A KKASE jóképességű boxolói vasárnap Gyémánt Jenő amatőrtréner vezetése alatt Szamosujvárra rándultak, hogy ott az egyre népszerűbbé váló sportágnak újabb híveket szerezzenek. Propa-

Fényes megélhetés! Uj életpálya!

Uj típusu varrógép

Előre és hátra varr, hímző és assuroz. Csodaszep és elpusztíthatatlan kivitelben kapható kényelmes hávi részletek is, rendes varrógép árban.

Asztalos varrógéplerakataiban

Cluj, Strada Nicolae Iorga (volt Jókai-utca 2. szám.) Minden vevő ingyenoktatást nyer a géphimzésben, miáltal fényes megélhetést biztosít magának

ganda-mérkőzések és az ezt követőleg bemutatott tornagyakorlataik nagy tetzést arattak.

Kerékpársportnap a városi sporttelepen

A KKASE vasárnap, július 15-én kerékpársportnapot rendez a sétatéri pályán. Déli 12 és 1 óra között a sétatéren kerékpáros virágkorzó. Délután fél 4 órától: 1. Gyermekek verseny 50 méter táv. 4-5 évig, 2. Gyermekek verseny 100 méter táv. 6-8 évig, 3. Gyermekek verseny 300 méter táv. 9-11 évig, 4. Gyermekek verseny 500 méter táv. 12-14 évig, 5. Ifjúsági versenyzők 1500 méter táv. 18 évig, 6. Női verseny 200-400 méter táv., 7. Repülő start 100 m. (sprint). 8. Női verseny 100 méteres. 9. Szemle a KKASE tréningjéről. 10. Vadászverseny. 11. Üldöző verseny. 12. Lassusági verseny. 13. 5000 méteres döntő futam a „Neumann Germania” versenypéért. 14. Dijkiosztás. Nevezéseket legkésőbb július 14-én este 7 óráig Schuster Emil sportüzletében, Piata Unirii fogad el az egyesület. Nevezési díj számonként 20 lej. Díjak versenyszámonként: I. Nagyezüst érmek. II. Kisezüst érmek. III. Bronz érmek az egyesület szalgáján.

Hirdetmény

Közhirre tétetik, hogy f. évi augusztus hó 7-én a VI. hadtesti intendaturájánál (Cluj, Str. Doribanjilor 60. számú szoba) zárl ajánlatok útján nyilvános árlejtés alapján megvétetik az egységek ellátásának céljaira

vagon zab cca 90 vagon

az 1928. évi termésből, jó minőségben, átadva franco vagon Kolozsvár és Gyulafehérvár állomásokon, a szállítás szállítólevelekkel a hadsereg számlájára történik.

Az árverést a L. C. P. 72-83. szakaszainak megfelelőleg tartják meg.

Ajánlatok az árverés napján teendők le, mellékelendő a szállítmány értékének 10 százaléka készpénzben vagy állampapírokban, mint biztosíték.

Az intendantura főnöke

Versenyárgyalási hirdetés

A cluji Róm. Kath. Egyházközség kb. 400 köbméter tűzifa szükségletének biztosítására zárl írásbeli versenyárgyalást hirdet. Felkérjük a tűzifa-kereskedőket, hogy ajánlataikat folyó évi július hó 15-én déli 12 óráig adják be. Mintalet küldjenek Piata Unirei 14. szám alá, vagy jelezzék, hogy hol tekinthető meg a szállítandó fa.

Róm. Kath. Egyházközség gondnoksága.

Szenzációs rádió-ujdonságok érkeztek az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1 (volt Kossuth Lajos-utca)

Hangszóró [Lautsprecher] Lei 920-tól!